

ΙΕΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΡΗΘΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ
ΠΡΟΝΟΙΑ ΜΕΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗΣ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Β' | ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ τῇ 29 Δεκεμβρίου 1912 | ΑΡΙΘ. 91

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

(Λουκ. β' 51)

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ

«Και τούτο εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. Νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία ἢ δευτερεύουσα. Ἡ νῦν προέκοπεν, ἢ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν ἀποθώμεθα οὐκ τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός». (Ῥωμ. 13, 11).

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι, εὐσεβεῖς καὶ ἀγαπητοὶ τοῦ ἱ. Πολυκάρπου ἀναγιῶσαι, οἱ ὅποιοι ἦσαν λαὸς ἰσχυρῆς καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν ἀρκετὰ προσηγμένους, μεταξὺ ἄλλων ἀξιεπαίων ἐθίμων, εἶχον καὶ τὸ διδασκικώτατον ἐθίμον ὁσάκις τις ἐξ αὐτῶν ἀπέθνησκε νὰ προσκομιζῶσι τὸ νεκρὸν σῶμα καὶ ἐναποθέτωσιν εἰς μίαν τῶν ὀχθῶν τοῦ Νείλου καὶ ἐκεῖ ἐπὶ παρουσίᾳ πολλοῦ πλήθους κῆρυξ ἀνερχόμενος ἐφ' ὑψηλοῦ μέρους ἐκήρυττε μεγάλην τῆ φωνῆ καὶ ἔλεγεν: «Ἀπόδος, ὦ νεκρέ, οἷός σου καὶ ἂν εἶσαι καὶ ἂν τὴν κεφαλὴν σου ἐβάρυνε στέμμα βασιλικὸν καὶ ἂν τῆς πενίας αἰ ὀχληραὶ σκέψεις κατεβασάνιζον αὐτήν, οἷός σου καὶ ἂν εἶσαι εἶτε καλός, εἶτε κακός, εἶτε εὐτελής καὶ ἄσημος εἶτε τοῦναντίον ἐνδοξος καὶ τίμιος καὶ ἐλαιετός, ἀπόδος κατὰ τὴν φοβερὰν ταύτην στιγμήν τὸν λόγον τῶν βεβιωμένων. Ἴδου τὸ πλήθος τὸ παριστάμενον σὲ ἐρωτᾷ, ἀναμένον ἐκ τοῦ βίου σου μαθήματα, ἢ πατρὶς τὸ ἀπαιτεῖ καὶ ἀναμένει νὰ ἴδῃ πόσον εἰργάσθης δι' αὐτήν καὶ ἢ θρησκεία τῶν πατέρων σου ἐπιθυμῆ νὰ μάθῃ πόσον ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς καρδίας σου». Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τοῦ κῆρυκος ἕκαστος ἐκ τῶν παρισταμένων διηγείτο εἰς ἐγνώριζεν ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἀπελθόντος καὶ ἠαλόγως τῶν διηγῆσεων τούτων ἑαμᾶτο ἢ ἠτιμᾶσθετο ὁ νεκρός.

Οἱ Πυθαγόρειοι ἀφ' ἑτέρου, οἱ φιλόσοφοι δηλαδὴ οἱ ἀκολουθοῦντες τοῖς φιλοσοφικοῖς δόγμασι τοῦ Πυθαγόρου, εἶχον ὡς δόγμα φιλοσοφικόν, ὡς καθήκον ἐπιβαλλόμενον εἰς πάντα ὁπαδὸν τοῦ συστήματός των χάριν τῆς ἠθικῆς του τελειοποιήσεως, νὰ ἐξαγορεύη ἕκαστος εἰς τὸν ἑαυτὸν του πρὶν εἰσεῖν παραδῶσθαι τὸ κεκμηκὸς σῶμα του εἰς τὴν ἀνάλαυσιν καὶ τὸν ὕπνον, νὰ ἐξαγορεύη, λέγω, τί ἔπραξε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ποίας ἐντολᾶς τῆς φιλοσοφίας του ἐτήρησε καὶ ποίας τοῦναντίον παρέβη, τί δὲν ὤφειλε νὰ πράξῃ καὶ δὲν ἐξετέλεσεν. Καὶ τὴν ἐντολήν ταύτην παρέδωκεν εἰς τοὺς ὁπαδούς του ὁ μέγας ἐκεῖνος φιλόσοφος διὰ τῶν ἀληθισμοῦ ἐκείνων χρυσῶν ἐπῶν:

Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι, πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρεῖς ἕκαστον ἐπελθεῖν.

Πῆ παρέβην; τί δ' ἔπραξα, τί μοι δέον καὶ οὐκ ἐτελέσθη.»

Τὰ παραδείγματα καὶ αἱ παραγγελίαι αὗται, δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, εἰ ὅποιοι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας θερμῆν ἀναπέμπομεν παράκλησιν καὶ ἰκεσίαν πρὸς τὸν Θεόν, ὅπως εὐλογῆσθαι τὸν στέφανον τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ τῆς χρησιμότητός Του, εἶνε ἡμῶν ὠφέλιμα καὶ διδασκικά.

Καὶ ἡμεῖς σήμερον προπέμπομεν

εἰς τὴν αἰωνιότητα μέγαν καὶ ἔνδοξον νεκρὸν, τοῦ ὁποίου ὁ βίος καὶ τὸ παρελθὸν ἐγκλείει ἱστορίαν μεγάλην καὶ διδασκικωτάτην, προπέμπομεν εἰς τὸν τάφον ὀλόκληρον ἐνιαυτόν, ὅστις εἶνε μὲν μόριον ἐλάχιστον τῆς αἰωνιότητος, μόριον ἀόρατον σχεδὸν καὶ ἀνεπαίσθητον, ἀλλ' ὁ ὁποῖος δι' ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχομεν εἰς τὴν ἐξέθεσίν μας τοὺς χρόνους καὶ τοὺς καιρούς, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν ποῦ βαδίζομεν καὶ ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται διὰ νὰ ἀρπάξῃ τὴν ζωὴν μας, δι' ἡμᾶς; εἶνε ὁ ἐνιαυτός οὗτος τριῆμα σπουδαιότατον τοῦ βίου μας, ἐγκλείει πολυσέλιδον ἱστορίαν 366 ἡμερῶν καὶ ἀναριθμητῶν διδασμάτων. Ἄς ἀποθέσωμεν λοιπὸν διὰ μίαν στιγμήν τὸ φέρετρον τοῦ νεκροῦ τούτου παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ἀτέρμονος τῆς αἰωνιότητος ὠκεανοῦ, ἄς συναχθῶμεν ὅλοι περὶ τοῦ ἐξαισίου τούτου πτώματος, ἄς ἀναβιβᾶσωμεν ἕκαστος ἐφ' ὑψηλοῦ τὸν ἴδιον κήρυκα τ. ἔ. τὴν ἴδιαν συνείδησιν καὶ ἄς ἐρωτήσωμεν ἡμᾶς αὐτούς: «τί ἐπράξαμεν κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, τί κατωρθώσαμεν ἐξ ἐκείνων, ἅτινα παρ' ἡμῶν ἀπαιτεῖ καὶ ἀναμένει ἢ πατρὶς καὶ τίνα ἔχοντες καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσωμεν δὲν ἐξετέλεσαμεν καθ' ὅλον τὸ ἐκπεῦσαν ἔτος».

Ἐτοιμαζόμεθα καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί, σήμερον νὰ κλείσωμεν διὰ τὸ παρελθὸν τὰ ὄμματά μας, καὶ παραδώσωμεν εἰς λήθην, ὅτι ἐπράξαμεν καθ' ὅλον τὸ διαρρεῦσαν μέγα χρονικὸν διάστημα καὶ νὰ χαιρετήσωμεν τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον τοῦ νέου σωτηρίου ἔτους μετὰ χαρᾶς καὶ γέλωτος καὶ διαφόρων ἐκδηλώσεων εὐφροσύνης; ἀλλ' ὀφείλομεν καθὼς οἱ φρόνιμοι ἐκεῖνοι τοῦ φιλοσόφου Πυθαγόρου μαθηταὶ νὰ μὴ δώσωμεν εἰς ὕπνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν

μηδὲ νυσταγμὸν τοῖς βλεφάροις πρὶν ἀκριβῶς ἐρευνησώμεν ἡμᾶς αὐτὰς καὶ κατανοήσωμεν τίνα ἔργα διεπράξαμεν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἐπὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων, καθὼς ὑπάρχουσι σταθμοὶ καὶ διὰ τὸν ὀδοιπόρον ἐκείνον, ὁ ὁποῖος αἰχμηρὰν καὶ ἔρημον βαδίζει ὁδόν, καθὼς ὑπάρχουσι σταθμοὶ καὶ λιμένες διὰ τὰ πλοῖα, ἅτινα διαπερῶσι πελάγη καὶ ὠκεανούς καὶ τὰ ὅποια εἶνε ἀνάγκη νὰ προσορμισθῶσι πρὸς ὠραν εἰς λιμένα, νὰ προμηθευθῶσι πᾶν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸν πλοῦν καὶ νὰ καταστῶσιν οὕτως ἱκανὰ τοὺς μαινομένους ἀνέμους ν' ἀντιμετωπίσωσι καὶ τὰ πελώρια τοῦ πελάγους κύματα ν' ἀποφύγωσιν.

Καὶ σταθμὸς τοιοῦτος, διὰ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων εἶνε αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, κατὰ τὰς ὁποίας προπέμπει μὲν οὗτος εἰς τὸν τάφον τὸν γεγηρακότα βασιλεῖα, ἀναβιβάζει δὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσφωνεῖ χαρμῶν σύνως τὸν νέον καὶ σφριγῶντα ἡγεμονίδην. Ὄφειλε λοιπὸν σήμερον καὶ πᾶς μὲν ἐν γένει ἄνθρωπος, ἰδιαιτάτα ὅμως καὶ κατὰ καθήκον ἀπαραίτητον ὁ Χριστιανός, νὰ περισυλλέξῃ πρὸς ὥραν τὸν νοῦν του, ν' ἀποσπάσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς τύρβης τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τὴν συνείδησίν του:

«Μετχειρίσθην ἄρα γε τὸν χρόνον, τὸ πολυτιμώτατον τῶν δώρων ἐξ ὧν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, μετχειρίσθην ἄρα γε αὐτόν, δι' ὄνσκοπόν μιν ἔδωκεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ; ἢ μήπως τοῦναντίον ἀπόλεσα αὐτὸν ματαίως χωρὶς νὰ κατορθώσω τι ὠφέλιμον διὰ τὴν ψυχικὴν μου σωτηρίαν; Καὶ ἂν πραγματικῶς εἰς μάτην παρήλθε τόσος χρόνος πῶς σκέπτομαι νὰ διέλθω τὸ ἀνατέλλον ἔτος; πῶς πρέπει νὰ πολιτευθῶ κατ' αὐτό,

ὅπερ πιθανὸν νὰ εἶνε καὶ τὸ τελευταῖον τῆς ζωῆς μου ἔτος, διὰ νὰ κερδήσω τὰ ἀνεκτίμητα ἀγαθὰ τοῦ οὐρανοῦ ;

Ὁφειλομέν νὰ ὁμολογήσωμεν ἐν πρώτοις, ὅτι κατεχράσθημεν πάντες καὶ καταχρώμεθα τῷ παρόντι καιρῷ. Ἐκτιμῶμεν πολὺ ὀλίγον τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφελειαν καὶ παραγνωρίζομεν τὰς ἐξαιρετικὰς καὶ ἀνεκτιμήτους αὐτοῦ ιδιότητας. Ἐνῶ ἂν προσέχωμεν ὀλίγον καὶ ἐξετάζωμεν βαθύτερον θὰ κατανοῶμεν ἀμέσως, ὅτι ὁ χρόνος εἶνε πολὺτιμος θησαυρός, διδόμενος εἰς τὰς χεῖράς μας ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, εἶνε μέγα κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον δανεῖζει εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἀπαιτήσῃ ἡμέραν τι νὰ σὺν τόκῳ. Καὶ ὁ θησαυρὸς οὗτος, ὁ χρόνος ὁ πολὺτιμος, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται μακρὸς καὶ ἀπέραντος εἶνε μόνον τοῦτο βραχύτατος καὶ παρεέρχεται ταχύτερος καὶ τοῦ ἀνέμου καὶ ἐξαφανίζεται ἀμέσως ὡς ἡ πομπὴ τοῦ σάπωνος εἰς ἐλαφρὰν πνοὴν ἀνέμου.

Ἐξετάζοντες λοιπὸν σήμερον ἡμᾶς αὐτούς, ἀρνούμεθα τοῦτο τὸ σπουδαῖον μάθημα, ὅτι ὁ χρόνος εἶνε ἀγαθὸν πολὺτιμον καὶ διὰ πάντα μὲν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἰδιαίτατα διὰ τὸν Χριστιανὸν καὶ ὅτι τὸν χρόνον τοῦτον δὲν πρέπει νὰ σπαταλῶμεν ἀνωφελῶς καὶ ματαίως.

«Τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος», εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τοῦ σοφοῦ ἐκκλησιαστοῦ «τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος», τ. ἔ. εἰς πάντα τῆς γῆς τὰ πράγματα καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἔτι εἶνε ἀναγκαῖος ὁ χρόνος. Καὶ ὑπάρχει τῷ ὄντι πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην τοῦ χρόνου; Ἡμπορεῖ ἄνευ τοῦ χρόνου ἢ νὰ αὐξήσῃ, ἢ νὰ βλαστήσῃ ἢ νὰ στερεωθῇ ἢ νὰ καρποφορήσῃ ἢ νὰ

μεταβληθῇ ἢ νὰ φθαρῇ καὶ τὸ ἐλάχιστον φυτὸν ἢ ζῶον; Τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα, τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνά, οἱ ἄνθρωποι καὶ πᾶσα ἐν γενεῖ ψυχὴ ζῶσα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶν ἄψυχον ἀκίνητον εἶνε γέννημα καὶ ἀνάστημα τοῦ χρόνου. Ὅχι δὲ μόνον τὰ τῆς φύσεως, ἀλλὰ πᾶν, ὅ,τι δὴποτε πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι, εἴτε εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς ἀποβλέπον, εἴτε εἰς τὸ ἐμπόριον, εἴτε εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας, πᾶσα ἐν γενεῖ πρᾶξις ἀνθρώπινος ἀπαιτεῖ χρόνον καὶ γίνεται καὶ τελειοῦται μόνον μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτοῦ. Καθὼς δὲ εἰς τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης; τὰ προϊόντα εἶνε ἀναγκαῖος ἀπολύτως ὁ χρόνος, οὕτω κατὰ μείζονα λόγον ἂ τολύτως ἀναγκαῖος εἶνε ὁ χρόνος διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν χρόνος δὲν ὑπάρχῃ πλέον διὰ τὸν Χριστιανὸν καὶ δὲν ὑπάρχει πρᾶγματικῶς, ὅταν ὁ Χριστιανὸς ἀποθάνῃ καὶ μεταβῇ ἐκ τῆς ζωῆς ταύτης τῆς προσκαιροῦ εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, τότε καὶ ψυχικὴ πλέον σωτηρία τοῦ Χριστιανοῦ εἶνε ἀδύνατος. Καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἐννοεῖ ἡ Ἁγία Γραφή, ὅταν λέγῃ ὅτι «ἐν τῷ Ἄδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια». Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οἱ Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ δὲν δύνανται νὰ κερδήσωσιν, ἐν τοῖς οὐρανοῖς, εὐρισκόμενοι, νὰ ἀποκτήσωσι τ. ἔ. δόξαν καὶ τιμὴν περισσοτέραν, διότι δι' αὐτούς εὐρισκόμενους ἐν τῇ αἰωνιότητι δὲν ὑπάρχει χρόνος, δύναται νὰ κατορθώσῃ καὶ ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀνθρώπων ἐν μιᾷ στιγμῇ καιροῦ· διότι ἔχει τὸν καιρὸν, ἔχει τὸν χρόνον εἰς τὴν διάθεσίν του.

Ἐκεῖνο ἐπίσης, τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ κατορθώσωσιν οἱ ἐν τῇ κολάσει εὐρισκόμενοι ἁμαρτωλοὶ δι' ὅλων τῶν θρηγῶν καὶ τῶν ὀδυρμῶν των, νὰ ἀπαλλαγῶσι τ. ἔ. ἀπὸ τὰς

βασάνους, κατορθοῖ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ὁ Χριστιανὸς, ὅχι μὲ πολλοὺς κόπους, οὐδὲ μὲ πολλῶν ἐτῶν ἢ μηνῶν ἢ ἡμερῶν ἀγῶνας, ἀλλὰ μὲ ἀναστεναγμὸν μιᾶς μόνης στιγμῆς, μὲ ἐν μόνον δάκρυον θερμὸν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν δὲν συμπεραίνετε εὐκόλως, πόσον πολὺτιμον εἶνε διὰ τὸν Χριστιανὸν καὶ ἐν πολλοστομημόριον τοῦ καιροῦ, τὸν ὁποῖον ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του; Δὲν κατανοεῖτε ὅτι ἀδάμας ὑπερμεγέθης καὶ βαρῦτιμος δὲν ἀξίζει τόσον ὅσον ἐν ἐλάχιστον μόριον χρόνου; διότι ὁ μὲν ἀδάμας πωλούμενος καὶ δαπανώμενος μόνον τοῦ σώματος τὰς ἀνάγκας καὶ ταύτας ἀπ' ὀλίγας στιγμῆς δύναται νὰ θεραπεύσῃ, ἐνῶ ὁ χρόνος δαπανώμενος ὑπὸ τοῦ Χριστιανοῦ εἰς ἔργα ἀγαθὰ, εἰς ψυχικῆς ὠφελείας ἐπιτηδεύματα, ἀπεργάζεται τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ὁμως, τὸν πολὺτιμον τοῦτον θησαυρὸν ἐλαφρᾶ τῇ καρδίᾳ καὶ ἄνευ τύψεως τῆς συνειδήσεως διασκορπίζομεν καὶ σπαταλῶμεν εἰς μάτην. Εἰς μάτην· διότι τί ἄλλο παρὰ μάταιος εἶνε ὁ χρόνος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον δαπανῶμεν εἰς ἀργίαν, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἁγίου Αὐτοῦ θελήματος;

Καὶ ὑπομονή, ἂν ταῦτα πράττοντες εἴχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας ὅλον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μας. Ὑπομονὴ ἂν ἐγνωρίζομεν τὸ τί ἔσται τὸ τέλος τοῦ βίου μας καὶ διὰ τοῦτο ἐδαπανῶμεν τὸν περισσότερον χρόνον ματαίως, ἵνα χρησιμοποιήσωμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν μετέπειτα. Ἄλλ' αὐτὸς ὁ χρόνος, μᾶς δίδεται στιγμῇ πρὸς στιγμῇ. Ἡ μία στιγμῇ τοῦ χρόνου διαδέχεται τὴν ἄλλην καὶ οὐδέποτε ἐμφανίζεται ἡ δευτέρα πρὶν ἢ ἀφανισθῇ ἢ πρώτῃ.

Διαιροῦσι συνήθως τὸν χρόνον εἰς τρία μέρη: καὶ τὸ μὲν ἐν ὀνομάζουσι *παρελθόν*, τὸ ἕτερον *παρὸν* καὶ τὸ τρίτον *μέλλον*. Ἄλλ' ἐκ τῶν τριῶν τούτων τοῦ χρόνου μερῶν μόνον τὸ παρὸν εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν μας· διότι τὸ μὲν παρελθὸν δι' ἡμᾶς εἶνε ὡς νὰ μὴ ὑπῆρχε διόλου, τὸ δὲ μέλλον εἶνε τόσῳ ἄδηλον καὶ ἀβέβαιον ὅστε οὐδεὶς δύναται νὰ σκεφθῇ περὶ αὐτοῦ. Καὶ πόσον λοιπὸν ἀράγε εἶνε τὸ παρὸν αὐτὸ, ἐκ τοῦ ὁποῖου καὶ μόνον δυνάμεθα νὰ ὠφεληθῶμεν; Τοῦτο δὲν εἶναι παρὰ μία μόνον στιγμῇ, ἀδιαίρετος καὶ ἀμέριστος καὶ ἡ ὁποία διαφεύγει μολίς ἡμεῖς ἀνοιξομεν τὸ στόμα. Μία μόνον στιγμῇ! Ὅπόσον βραχὺ τὸ διάστημα! Μία μόνον στιγμῇ εἰς τὴν διάθεσίν μας καὶ αὕτη εἶναι τῆς αἰωνιότητος ἢ τιμῆ, τὸ ἀντίλλαγμα τοῦ παραδείσου, καὶ ἡμεῖς ὡς ἄφρονες ἀφήνομεν αὐτὴν νὰ παρέρχεται εἰς μάτην καὶ δαπανῶμεν αὐτὴν ὅπου δὲν πρέπει καὶ ἀναβάλλομεν τὴν σωτηρίαν μας ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμῆν, ὡς ἂν εἴχομεν εἰς τὴν ἀπολύτον ἐξουσίαν μας ὑποτεταγμένον τὸν χρόνον ἢ τὸν καιρὸν καὶ δὲν ἀφίνομεν αὐτὸν νὰ φεύγῃ μὲ τὴν συνήθη του ἱλιγγιώδη ταχύτητα.

Ἄλλὰ καὶ ἐν τούτῳ πλανώμεθα πλάνην μεγάλην. Ὁ Χρόνος ὅσον βραχὺς εἶνε καὶ στιγμιαῖος ἄλλο τόσον εἶνε καὶ ταχύτατος καὶ ὠκυποδέστατος καὶ τρέχει, τρέχει πάντοτε ἀκαταπαύστως ὡς χεῖμαρρος ὀρμητικὸς καὶ τεθολωμένος, ὅστις σύρει βιαίως πᾶν τὸ προστυχὸν καὶ σύρεται καὶ ὁ ἴδιος ὑπὸ τῆς ὀρμῆς τῆς ταχύτητός του. Εἶνε ταχύτερος βέλους μεθ' ὀρμῆς φερομένου, ἀνέμου σφοδροῦ καὶ τὸ πᾶν ἀνατρέποντος, ἀστραπῆς διασχιστοῦ τὸν οὐρα-

νόν, ἣτις φαίνεται εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐν ἀκαρεὶ βυθίζε-
ται καὶ χάνεται εἰς τὸ ἔσπερον. Διὰ
τοῦτο δὲ ἀκριβῶς καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἡ-
μῶν πρόγονοι ἐξωγράφισον αὐτὸν
ὡς ἄνθρωπον βαίνοντα ἐπὶ τῶν ὀνύ-
χων, κρατοῦντα κοπετρὸν ξυράφιον
εἰς τὴν χεῖρα· προσέτι δὲ παρίστων
αὐτὸν μὲ τοὺς πλοκάμους τῆς κεφαλῆς;
ἐρριμένους· εἰς τὰ ἔμπροσθεν, τὸ δὲ
ὀπισθεν φαλακρόν, ἵνα δεῖξωσιν, ὅτι
πλὴν τῆς ταχύτητος ἔχει ὁ χρόνος καὶ
ἄλλην ἰδιότητα, τὸ νὰ ἴμῃ δύναται
τις πλέον νὰ τὸν συλλάβῃ, ὅταν ἀ-
φήσῃ ἅπαξ νὰ ἐκφύγῃ τῶν χειρῶν
του.

ὦ! εἶναι λοιπὸν φοβερὸν καὶ φρί-
κην προκαλεῖ ἡ σκέψις, ὅτι ἀφήσα-
μεν νὰ δαπανηθῇ καὶ ἀπολεσθῇ διὰ
παντὸς ἀνωφελῶς καὶ ἀκάρπως ὁ πο-
λύτιμος αὐτὸς θησαυρός, ὁ ὁποῖος
διὰ μίαν ἰμόνον στιγμὴν δίδεται εἰς
τὰς χεῖράς μας καὶ μετὰ ταῦτα
ἀφαιρεῖται ἀνεπιστρεπτεῖ. Καὶ τίς
γνωρίζει ἐξ ἡμῶν μετὰ ἐν ἔτος, με-
τὰ ἓνα μῆνα, μετὰ μίαν ἑβδομάδα,
μετὰ μίαν ὥραν, μετὰ ἐν πρῶτον ἡ
καὶ δευτέρου λεπτὸν ἂν θὰ ὑπάρχῃ ἐν
τῇ ζωῇ; Τίς δύναται νὰ μᾶς βεβαιώ-
σῃ, ὅτι τὸ ἔτος, τὸ ὁποῖον προὔταν-
τῶμεν μὲ τόσα; χαρὰς καὶ μὲ τόσα
φαιδρὰ ἄσματα σήμερον, δὲν θὰ εἶνε
τὸ ὕστατον τῆς ζωῆς μας καὶ δὲν θὰ
κοπῇ κατ' αὐτὸ τὸ νῆμα τοῦ βίου
μας; Ποῦ λοιπὸν εἶνε τώρα ὅσοι ἀνα-
βάλλουσιν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν τὴν
ψυχικὴν αὐτῶν διόρθωσιν καὶ σω-
τηρίαν; Ποῦ εἰσιν οἱ λέγοντες ἐς αὔ-

ριον ἐς αὔριον, ἔχομεν ἔτι καιρὸν διὰ
τὰ σπουδαῖα. Ἐνθυμηθῆτε ὅσοι ταῦ-
τα συλλογίζεσθε τί ἔπαθεν ὁ ὁμοιος
μὲ ὑμᾶς ἄφρων Ἀρχίας ὁ τύραννος
τῶν Θηβῶν. Ἐξυφάνθη κατ' (αὐτοῦ
συνωμοσία, σκοποῦσα νὰ ἀφαιρέσῃ
τὴν ζωὴν του. Φίλος τοῦ τις ἐπιστή-
θιος τῷ ἐμήνυσεν ἐξ Ἀθηνῶν διὰ
τοῦ δούλου του τὰ γεγονότα. Ἐρχε-
ται ὁ δούλος καὶ φέρει κατεσπευσμέ-
τως τὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἀρχίαν
καὶ παραγγέλλει εἰς αὐτὸν συγχρό-
ως νὰ ἀναγνώσῃ ἀμέσως αὐτὴν ὡς
περιέχουσιν σπουδαῖα καὶ ἐπείγοντα
πράγματα. Ἄλλ' ὁ μωρὸς ἐκεῖνος ἡ-
γεμὸν συνεδείπνει μετὰ τῶν φίλων
του, εἶχε βεβαρημένην τὴν καρδίαν
καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῆς μέθης καὶ
τῆς κραιπάλης καὶ διὰ νὰ μὴ διακό-
ψῃ τὴν ἐκ τοῦ συμποσίου ἡδονὴν ἀ-
φῆκεν ἀσφράγιστον τὴν ἐπιστολὴν
καὶ ἀνεφώνησε τὸ παροιμιῶδες ἐκεῖ-
νο: Ἐς αὔριον τὰ σπουδαῖα! Ἀλλὰ ἡ
αὔριον δὲν εὔρε πλέον τὸν ἀσύνητον
αὐτὸν ἡγεμόνα ἐν τῇ ζωῇ, ἵνα τῷ
παραχωρήσῃ τὸν καιρὸν διὰ νὰ σκε-
φθῇ καὶ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον.

Αὐτὴ ἡ τύχη περιμένει καὶ ἡμᾶς,
ὅσοι ἀναβάλλομεν εἰς αὔριον πάντε-
τε τὰ σπουδαῖα, ὅσοι λέγομεν, ὅτι
ἔχομεν ἔτι καιρὸν καὶ φρονιζόμεν
ἀργότερον διὰ τὴν τύχην μας. Ὅχι,
λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, «νῦν
καιρὸς εὐπρόσδεκτος, νῦν ἡμέρα σω-
τηρίας». «Γρηγορεῖτε» λέγει ὁ Κύ-
ριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, «γρη-
γορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν
οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ἣ ὁ Υἱὸς τοῦ

ἀνθρώπου ἔρχεται».

Ἐτοιμασθῆτε μᾶς κράζει ἡ ἀγία
ἡμῶν Ἐκκλησία· ἐτοιμασθῆτε, ὦ
Χριστιανοί, «ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ
ἡμέρα ἡγγικεν, ἀποθώμεθα οὖν τὰ
ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ
ὄπλα τοῦ φωτός ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐ-
σημημόνως περιπατήσωμεν».

Ὁ χρόνος δικαίως ἐλέχθη Πανδα-
μάτωρ. Ὡς κεραυνὸς βίαιος καὶ
σμερδαλέος ἐπέρχεται καὶ ταχύτερος
τείνει νὰ κατακρημινισθῇ καὶ ἀπο-
λεσθῇ εἰς τὰ σκοτεινὰς ἀβύσσους
τῆς αἰωνιότητος. Εἰς τὴν καταπλη-
κτικὴν του ταύτην ὁρμὴν δὲν δύναται
νὰ ἀνθέξωσιν οὔτε βασιλεία ἰσχυ-
ρὰ καὶ ἀκατανίκητα, οὔτε θρόνοι ὑ-
ψηλοὶ καὶ ἐπηρμένοι, οὔτε μεγάλαι
καὶ περιφανεῖς πόλεις, οὔτε κολοσ-
σοὶ πελώριοι, οὔτε πύργοι γιγάντιοι,
οὔτε τι τῆς φύσεως ἢ τῆς ἀνθρωπί-
νης χειρὸς ἔργον. Δὲν φεῖδεται ὁ
χρόνος κίλλους νεανικοῦ, δὲν φο-
βεῖται ὁρμὴν καὶ δύναμιν ἀνδρικὴν,
δὲν σέβεται πρεσβύτου πολυχρονίου
πολιάν, πάντα μιτράνει, τὰ πάντα
ἐξασθενεῖ, τὰ πάντα καταστρέφει.

Τοιαῦται λοιπὸν σκέψεις περὶ τοῦ
χρόνου ἄς καταπλημμυρίσωσι σήμε-

ρον τὴν διάνοιάν σας· λέγετε καὶ ὑ-
μεῖς σήμερον μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ
Πυθαγόρου. «Πῆ παρέβην, τί δὲ ἔρ-
ρεξα, τί μοι δέον καὶ οὐκ ἐτελέσθη»;
Σταματήσατε πρὸ τοῦ ἐξαισίου πτώ-
ματος τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ με-
λετήσατε τὰς πράξεις του [καὶ (π)-
φασίσατε ἀπὸ τῆς σήμερον νὰ μὴ
ἐκφύγῃ ἀνωφελῶς καὶ ἀκάρπως μή-
τε τὸ πολοσημόριον τοῦ πολυτίμου
χρόνου. Μεταχειρισθῆτε τὰς ὥρας
καὶ τὰ λεπτά, ἅτινα μᾶς χαρίζει ὁ
Θεὸς πρὸς δόξαν Αὐτοῦ καὶ ἔπαινον.
Ἄς ἀκούσωμεν σήμερον πρὸ παντὸς
μετὰ κατανύξεως καὶ συντριβῆς καρ-
δίας τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου:
«Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι
ὦρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι.
Νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία
ἢ ὅτε ἐπιστεῦσαμεν. Ἡ νῦν προέκο-
ψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἡγγικεν· ἀποθώ-
μεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ
ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός.»
(Ῥωμ. Β, 18) ἐπίσης δὲ καὶ τὰ θεῖα
λόγια τοῦ υἱοῦ τῆς Βροντῆς:

«Ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπι-
θυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.» (α'
Ἰωάν. β', 17.) T. X.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΥΠΟ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΝ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ Β'.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΜΑΡΤΙΑ

(Georges Boissonnas)

(Συνέχεια εκ του υπ' αρ. 89 φυλλαδίου και τέλος).

Εδρισκόμεθα πρὸς τούτους ἐνώπιον τοῦ γεγονότος, καθ' ὃ ἐκ τοῦ μέρους τούτου τοῦ θορύβου καὶ τῆς παραχῆς καὶ τῆς δόξης τοῦ Γολγοθᾶ ἀνέδρασε ἡ μυστηριώδης αἰωνίου εἰρήνης διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὑπεράνω τοῦ ἀνθρωπίνου τούτου σάλου, ἐν ᾧ ὕδρεις μόνον καὶ δλασφημίαι ἀκούονται, εὐρίσκεται ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅστις προσεύχεται ὡς Αὐτὸς μόνος δύναται νὰ προσευχηθῆ καὶ ἡ χάρις Αὐτοῦ, ἣτις ἐνεργεῖ ὡς αὐτὴ γνωρίζει νὰ ἐνεργῆ. Ὑπάρχει θυσία, ἥς τὴν σημασίαν καὶ τὸ μέγεθος ὁ Θεὸς μόνος δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ τῆς δυνάμεως τῆς θυσίας ταύτης ἡμεῖς εἰς ἀνθρώποι λαμβάνομεν πείραν.

Ἡ θύρα τοῦ παραδείσου ἀνοίγεται διὰ τὸν λυγρὸν. Ἡ χαρὰ διαδέχεται τὴν λύπην καὶ ἡ εἰρήνη τὴν

ἀγωνίαν. Ἀρχεται δὲ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔργον ὑψίστου ἐξιλασμοῦ, διὰ τὸ ὅποιον ἀξία ἦτο μόνον ἡ ἀπειρος καὶ ἀνέκφραστος καὶ ἀκατανόητος δι' ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ ἀγάπη· ἔργον, τὸ ὅποιον ναταδικάζει τὴν ἀμαρτίαν καὶ σώζει τὸν ἀμαρτωλὸν ἔργον, ἐν ᾧ ἡ δικαιοσύνη συνεργάζεται μετὰ τῆς ἀγάπης, ἐν ᾧ αἱ δύναι τοῦ Κυρίου καθίστανται δύναι μας καὶ λυπούμεθα πραγματικῶς καὶ ἀληθῶς διὰ τὰς ἀμαρτίας μας, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ βλέπωμεν τὸν Κύριον ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, θύμα τῆς ἀμαρτίας ταύτης χωρὶς αἰτύψεις τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ἡ ἀγωνία μας νὰ μᾶς ἐνώσωσι μετ' Ἐκείνου ἐν δόξῃ, τὴν ὅποιαν συμμερίζομεθα μετ' αὐτοῦ.

Τί δ' ἄλλο ὑπολείπεται νῦν νὰ προσθέσω εἰμὴ ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταχύτης καὶ ὁ ἔσχατος τῶν ἀνθρώ-

πων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεῖται τὸν Κύριον, ἐπειδὴ ὁ Κύριος ἀνήκει αὐτῷ καὶ ἀνήκει αὐτῷ, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἔθεσε τὴν κορωνίδα τοῦ ἔργου Του, παραδοὺς ἑαυτὸν ὑπὲρ ἅλων τῶν ἀθλιότητων καὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἅλου τοῦ κόσμου;

Ἡ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΖΩΝΤΟΣ ΙΗΣΟΥ

Ἄλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἵνα σωθῆ ὁ ἀμαρτωλὸς νὰ ἀναστῆ ἐν αὐτῷ ἡ συνείδησις, ἣτις ἐφαίνεται ἀποθανοῦσα καὶ ἀναστηλωθῆ ἐπὶ τοῦ ὄρους τὸ Ἰδεῶδες, ἡ πόλις αὕτη ἣτις οὐ δύναται κρυθῆναι, ἡ ἀγία χώρα, πρὸς ἣν πᾶσα ψυχὴ νοσταλγεῖ διὰ ἀρκῶς. Δὲν ἀρκεῖ ἡ πρὸς καιρὸν μόνον γνῶσις καὶ κατανόησις τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μήτε ἡ συγχώρησις τῶν ἀμαρτιῶν, ἀλλ' ὑπάρχει ἀνάγκη ἀπόλυτος ἵνα ὀριστικῶς καὶ τελείως ἡττηθῆ τὸ κακὸν καὶ ὁ ἅγιος βίος δυναθῆ νὰ ἀποκαλυφθῆ κανονικῶς καὶ αὐξηθῆ καὶ ἀποφέρῃ τοὺς καρπούς του, εἶνε ἀνάγκη ὁ ἀνθρώπος νὰ ἐμφυτευθῆ ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Κυρίου.

Μυστικισμός! ὁ ἀνακράξωσις οἱ σκεπτικοὶ ἢ οἱ ἀμφιβάλλοντες, οἱτινες διστάζουσι νὰ ἄρωσι πάντα τὰ κωλύματα καὶ τοὺς φραγμούς, οἱτινες τίθενται ἔμπροσθεν τῆς ἀπίστου καὶ ἀκαταμετρήτου ἀγάπης τοῦ Κυρίου.

Ἄ! πόσον μεῖζων λογικὴ ὑπάρχει ἐν ἑλφ τῷ Εὐαγγελίῳ παρὰ ἐν τῷ πνεύματι ἡμῶν. Ὁ Κύριος οὐδένα θέτει φραγμὸν καὶ οὐδὲν ὄριον ἐν τῇ ἀγάπῃ ταύτῃ, καὶ ἂν αὕτη

πληροῖ τὸ παρεθὸν, πληροῖ ἐπίσης τὸ παρὸν καὶ πληροῖ καὶ τὸ μέλλον.

Καὶ ἐνώπιον τῶν κλάδων, οἱτινες παριστῶσι τὴν ὑπαρξίν μας, θέτει τὸ αἰώνιον κλημῆ, οὔτινος ὁ χυμὸς καὶ ἡ ἰκμᾶς θὰ ζωογονῆ πάντοτε αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ εἶνε πάντοτε προσκεκολλημένοι πρὸς αὐτό.

Ἀκούσατε τοῦ Κυρίου, ἀναφωνοῦντος ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, τῆς δοληθείου καὶ φθοροποιῦ ἀμαρτίας, τοὺς λόγους τούτους: «μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν».

Οἱ λόγοι οὗτοι, οἱτινες ἔχουσιν ἐνοηθῆ παρὰ πάντων τῶν Χριστιανῶν, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἐνοηθῶσι παρ' ἅλου τοῦ κόσμου· διότι θὰ ἀποδειχθῆ ὅτι οὐδὲν τὸ ἀληθῶς μέγα, οὐδὲν τὸ ἀληθῶς ἅγιον οὐδὲν τὸ ἀληθῶς μόνιμον δύναται νὰ γίνῃ ἐκτὸς καὶ μακρὰν τῆς κοινωνίας μετὰ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου θριαμβεῖ πανταχοῦ καὶ πάντοτε. Πανταχοῦ ὁπόθεν Οὗτος διέρχεται, σήμερον καὶ ἄλλοτε καὶ ἀπὸ ἐκατονταετηρίδων, ὁ κάλαμος ὁ κεκυρτωμένος ἀνορθοῦται, ἡ ἐρημος παράγει ἄνθη καὶ οἱ Λάζαροι ἐξέρχονται ἐκ τῶν μνημείων των.

Ἄνεγγων ἐσχάτως βιβλίον νεωστὶ ἐκδοθὲν καὶ γεγραμμένον ἐν ἑλφ τῷ ἐνθουσιασμῷ ψυχολόγου, ἰδόντος ἰδίους ὀφθαλμοῖς τὰ θαύματα, ἅτινα ἐπετέλεσεν ὁ Κύριος τ. ἔ. τὴν σωτηρίαν τῶν ἀθλιεστάτων ἐκείνων

δυνάτων, αἵτινα κατοικοῦσιν ἐν ταῖς γνωσταῖς βυραναῖς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τοῦ Λονδίνου οἰκίαις.

Ὁ ψυχολόγος οὗτος ἐὰν θαυμάζη δὲν ἐκπλήττεται ὁμοίως, ἐπειδὴ εἶπε καὶ ἐνόησε καλῶς.

Ἐνόησεν ὅτι ὑπάρχει δύναμις καὶ ἰσχύς ἀγάπης, ἱκανῆς νὰ ἀναστήσῃ τοὺς νεκροὺς καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη αὐτῆ εἶνε ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐνόησεν ὅτι ἡ ἀγάπη αὐτῆ ἐνεργεῖ ἐν τῷ κόσμῳ, ὅταν εὐρίσκη ᾖ, ἐν οἷς ἐνσαρκοῦται.

Ὅταν δὲ ἡ ἀγάπη αὐτῆ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ κυριεύσῃ τὴν καρδίαν μας καὶ ἡμεῖς τότε πραγματικῶς δυνάμεθα νὰ σώσωμεν τὸ ἀπολωλὸς, ἐπειδὴ ὑπάρχει καὶ ὑφίσταται ἀγάπη θεία ἰσχυροτέρα τοῦ θανάτου, ἣτις καταστρέφει καὶ ἀφνίξει τὴν ἀμυρτίαν.

† Ὁ ΤΡΑΛΛΕΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐνόησεν ὅτι ἡ ἀγάπη αὐτῆ ἐνεργεῖ ἐν τῷ κόσμῳ, ὅταν εὐρίσκη ᾖ, ἐν οἷς ἐνσαρκοῦται.

Ἡ ΑΠΟΠΛΑΗΘΕΙΣΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 89 φυλλαδίου καὶ τέλος).

Ἐδύνητον ἐντεῦθεν πῶς ἐπῆλθεν ἡ χαλάρωσις. Αἱ ἀνήκουστοι εὐνοιαὶ καὶ αἱ θαψιλεῖς ἀπολαβαὶ προσελκύσαν ἀπειρον ἀριθμὸν φιλοδόξων. Ἐγένοντο χριστιανοὶ διὰ νὰ κερδήσωσι τὴν εὐνοίαν τῶν αὐτοκρατόρων! Ὁ Χριστιανισμὸς εἰσαχθεὶς εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Βυζαντίου ἐγένετο θρησκεία ἐπίσημος, τὰ ἀξιώματα ἐδίδοσαντο κατὰ προτίμησιν εἰς τοὺς Χριστιανούς καὶ διὰ νὰ καταστῇ τις καλὸς αὐλικὸς ἔπρεπε νὰ ἀσπασθῇ τὸν Χριστιανισμὸν. Τοιοῦτοτρόπως πολλοὶ, ὅπως προηγουμένως ὑπεστήριξαν τὸν ἐθνισμὸν διὰ νὰ λαφυραγωγῶσι τὰς Ἐκκλησίας ἐν καιρῷ τῶν διωγμῶν, εἰσήλασαν τώρα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ ζιανεμηθῶσι τὰ λάφυρα τῶν ἀρχαίων ναῶν.

Δὲν ἤρκεσαν αἱ αὐτοκρατορικαὶ ἀμοιβαὶ καὶ εὐνοιαὶ νὰ προσελκύσωσι τοὺς πολλούς, προστετέθησαν ἡδὴ καὶ ἀπειλαὶ σωτηριώδεις. Τὰ αὐτοκρατορικὰ διατάγματα ἐπέβαλλον τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ πρῶτον εἰς τὸν στρατόν, εἶτα εἰς τὸ ἔθνος καὶ μετὰ ταῦτα ἐπηκολούθησεν ἡ βία, οὕτως ὥστε οἱ ἄνθρωποι ἀνετράπησαν ἡδὴ. Ἀπὸ δεδιωγμένης ἡ Ἐκκλησία κατέστη διώκτρια, ὁ δ' Ἰερὸς Αὐγουστίνος διετύπωσε καὶ θεωρεῖν περὶ τοῦ διωγμοῦ. Κύματα τότε ἐθνικῶν ἐπλήρωσαν τὴν Ἐκκλησίαν ἀπέκτησε αὐτῆ τὸν ἀριθμὸν διότι πληθυσμοὶ ὀλοκλήροι ἐδαπίσθησαν.

Πλὴν φεῦ! Κατεπατήθησαν ἐλαφρῶς τῇ συνειδήσει οἱ ἄνθρωποι τῆς εἰσόδου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν! Ἐλείψεν ἡ

τίξιν τῶν κατηχομένων, ἔλειψεν ἡ σοβαρὰ δοκιμασία καὶ ἡ πειθαρχία. Προηγουμένως ἐν καιρῷ τῶν διωγμῶν παρὰ τὰ φρικώδη βασανιστήρια, τὰ ἔποια ἀνέμενον τοῖς ἐπαδοῦς τοῦ Χριστοῦ, ὅσοι ἐδέχοντο τὸν χριστιανισμὸν καὶ εἰσήρχοντο κατόπιν αὐστηρῶν δοκιμασιῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔμενον πιστοὶ καὶ ἀκαμπτοι.

Τώρα οἱ ἄνευ δοκιμασίας εἰσελθόντες μόνον χάριν τῶν ἀπολαβῶν ἢ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν διωγμῶν καὶ τῶν πιέσεων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπαξ περεβίασαν τὴν εἰσόδον καταστρατηγήσαντες τὸ μυστήριον τῆς μετανόιας δὲν ἐβράδυναν νὰ συναποκομίσωσι καὶ τὰς ἐθνικὰς κακίας καὶ ἐβλεπέ τις Χριστιανούς παρακαθημένους εἰς τὰ δειπνα τῶν εἰδώλων, προσκυνοῦντας τοὺς ἀνδριάντας τῶν αὐτοκρατόρων καὶ ἄλλους βραδύτερον κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πάπα Λέοντος, λατρεύοντας τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν μελανωτέρων χρωμάτων διαζωγραφίζουσι τὰ ἥθη τῶν πλείστων χριστιανῶν τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἣτις ὀνομάζεται θρίαμβος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ αὐλή τῶν αὐτοκρατόρων κατέστη ἔδρα τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις περιεβλήθη τὴν βασιλικὴν ἀλουργίαν. Ἐμεθύσθη ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ἀπέβλεπε τὴν ἀπλότητά της καὶ τὴν ἀρχαίαν αὐστηρότητα, ὁ αὐτὸς δ' Ἰερὸς Αὐγουστίνος ὅστις ἀνήγαγεν εἰς θεωρίαν τὸν διωγμὸν, ἀποβλέπων εἰς τὴν

διαφθορὰν καὶ ἐκλυσιν τῶν πολλῶν, ἀνέκραξε: «Μήπως, ἐπειδὴ οἱ αὐτοκράτορες ἐγένοντο χριστιανοί, ἐγένετο καὶ αὐτὸς ὁ διάβολος χριστιανός;»

Ἄλλὰ τὸ ἄλλας δὲν ἔλειψε καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μ. Ἀθανάσιος, ὁ Βασίλειος, ὁ Χρυσόστομος καὶ πολλοὶ ἄλλοι διαμυρτηρήθησαν εὐγλώττως κατὰ τῆς καταστάσεως ταύτης. Οἱ μοναχοὶ τῆς Θηβαΐδος, ὡς ἄλλοι νεοὶ Ἰωάνναι Βαπτισταὶ, κατήρχοντο εἰς τὰς πόλεις καὶ ἐκήρυττον τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ἐπιστροφήν· ὁ λαὸς πολλάκις τοὺς ἀνεβίβαζεν εἰς τοὺς ἐπισκοπικοὺς θρόνους, ἀλλὰ δυστυχῶς οὕτε τὰ κηρύγματα οὕτε αἱ μεγάλα ἄρετα τῆς πιστῆς ταύτης μειονότητος ἰσχυσαν νὰ ἀντιτάξωσι νικηφόρον φραγμὸν κατὰ τῆς ὑπερεκχειλίσεως τῆς ἐθνικῶν ἡθῶν. Πρὸς διάσωσιν τοῦ Ἐαγγελίου, ἐχρειάζετο ἡ ἐπέμβασις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλ' ἡ ἐπέμβασις αὐτῆ ὑπῆρξε φρικώδης! Ἐνεκα τοῦ ἐγκλήματος τῶν Ἰσραηλιτῶν συμμετασχόντων εἰς τὰς ἐορτὰς τοῦ Βαβυλ. Φεγῶρ εἰκοσι ἐπτὰ χιλιάδες ἐβραίων ἐσφάγησαν εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Μωάβ! Ἡ Ἐκκλησία τῆς Περγᾶμου ἐπειδὴ ἤρχισε νὰ συμμαχῇ μετὰ τοῦ κόσμου ἠπειλήθη διὰ τῆς ῥωμαίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μὴ ἐρχομαῖσοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥωμαίᾳ τοῦ στόματός μου». Ἀγνοοῦμεν ἂν ἡ Ἐκκλησία τῆς Περγᾶμου με-

τενόησεν· ἐκαίνο ὁμοῦς τὸ ὅποιον δὲν ἀγνοοῦμεν εἶνε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εὐρύνασα τὰς θύρας αὐτῆς εἰς τοὺς ἔθνηκούς καὶ θελήσασα νὰ ἐλαφρύνῃ τοὺς ὅρους τῆς εἰσελεύσεως εἰς τὸν χριστιανισμόν ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Κυρίου ἀρχίσαντος ἀπὸ τῆς μετανοίας, ἐξηγάγκασε τὸν Χριστὸν νὰ ὁμιλήσῃ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός του.

Οἱ βάρβαροι ἐξαπαλύθησαν κατ' αὐτῆς ὡς μανιώδη κύματα ἀνατρέποντες τὰ πάντα, καταστρέφοντες τὰ πάντα καὶ ἐξυγιαίνοντες τὴν μεμολυσμένην ταύτην ἀτμόσφαιραν ἐν ἣ ἀνέπνεεν ἡ Ἐκκλησία. Οὕτω πρᾶκτηροῦμεν τὸ λυπηρότατον φαινόμενον καὶ ἀπογοητευτικὸν συνάμα ὅτι κατὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν διαφόρων βαρβάρων, πληθυσμοὶ ὀλόκληροι, ἐλαφρᾶ τῇ συνειδήσει μετήλλασον φρονήματα καὶ πεποιθήσεις. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν κατώρθωσαν διωργανωμένει καὶ συστηματικοὶ διωγμοί, τὸ ἐπέφερον αἱ ἐπιδρομαὶ τῶν βαρβάρων καὶ οἱ πόλεμοι· ἔλειψεν ἡ σταθερότης τοῦ φρονήματος καὶ διὰ τοῦτο ἐνῶ κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας, ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀπέθνησκον ἄνευ ἀντιστάσεως εἰς τὰς φυλακάς, ὁμοῦς ἡ ἐκκλησία εὐρέθη νικητέρα παρ' ἑλὴν τὴν αὐστηρότητα, εἰς ἣν καθυπέδαλλε τοὺς προσερχομένους, τώρα δὲ ὅποτε εἶχε τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ἀλουργίδα καὶ ἐπλάτυνε τὴν θύραν τῆς εἰσόδου εἰς τὰ πλήθη, τὰ ὅποια συγκαταβατικῶς ἐδέχετο μετὰ τῶν κακίων των, εἶδε

χώρας ὀλοκλήρους ἀποσπομένας καὶ μεταπιπτούσας εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν.

Τοιοῦτος ἐν συντόμῳ ἦτο ὁ πειρασμός, εἰς τὸν ὅποιον ὑπέκυψεν ἡ Ἐκκλησία. Ὁ πειρασμός δ' οὗτος ἀναφαίνεται ἀκαταπαύστως καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐν συνόλῳ καὶ διὰ τὰ μέλη τῆς καθ' ἕκαστον. Οὐδέποτε ἡ Ἐκκλησία ἔχει λόγον νὰ φοβῆται τὸν Σατανᾶν παρὰ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν αὐτὸς ἀποβάλλει τὴν αὐστηρότητα καὶ τὰς ἀπειλάς του· ἡ στιγμή δὲ καθ' ἣν ἡ ἐκκλησία ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ νὰ γρηγορῇ διπλάσιως, εἶνε ἡ στιγμή καθ' ἣν ὁ κόσμος ἔρχεται πρὸς αὐτὴν ὡθόμενος ἐκ τοῦ φόβου τῆς δυνάμεως τῆς ἢ τοῦ συμφέροντος ἢ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς μιμήσεως.

Ἡ Ἐκκλησία διέτρεξε τὸν μεγαλειότερον κίνδυνον ὅχι ὅταν τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων ἦτο ὁ ἀνεξάντλητος σπόρος τῆς, ἀλλ' ὅταν ἀπαρνηθεῖσα τὸ πρόγραμμά τῆς νὰ ἀνυψώσῃ τὸν κόσμον πρὸς ἑαυτὴν συνήνεσε νὰ κατέλθῃ μέχρι τοῦ κόσμου. Τῷ ὄντι φοβερωτέρα εἶνε διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν ἡ δοκιμασία τῆς Περγάμου παρὰ ἡ τῆς Σμύρνης, ἡ ἀπάτη παρὰ αἱ θλίψεις καὶ μᾶλλον ἐπικινδυνότερα τὰ πρὸς ἡμᾶς μειδιάματα τοῦ κόσμου παρὰ αἱ βιαιότητες ἢ αἱ περιφρονήσεις του.

Ὅσοι λοιπὸν ὑπομένουσι γενναίως τοὺς διωγμούς, τὰς παραγνωρίσεις, τὰς περιφρονήσεις, ἅς προσέξωσι καλῶς μήπως ὁ ἐχθρὸς θριαμ-

θεύσῃ δι' ἀνεπισηθῆτος τινὸς ἔλξεως, ἥτις θὰ τοὺς κάμῃ νὰ καταθέσωσι τὰ ὄπλα ἵνα παραδοθῶσιν εἰς τὴν ἀνάπαυσιν.

Πόσα παραδείγματα τῷ ὄντι ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν μαρτυρῶν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, καθ' ἃ ἐκλαυσαν οἱ ἀδελφοὶ δι' ἐπαισχύντους πτώσεις ἀνθρώπων, οἵτινες ὑπέστησαν τὰς σκληροτέρας βασάνους χωρὶς νὰ δειλιάσωσι!

Ὁ κόσμος δὲν ὁμολογεῖ ἑαυτὸν εὐκόλως ἠττημένον. Μισεῖ τὸσον πολὺ ἐκεῖνους, οἵτινες τὸν καταδικάζουσιν, ὥστε ἐξαντελεῖ κατ' αὐτῶν ὅλα τὰ μέσα τῆς ἐφόδου, ἅτινα εἶνε ποικιλώτατα. Δὲν ὑπάρχει μορφή τὴν ὅποιαν δὲν ὑπενδύεται, ἐπιδειξιότης τὴν ὅποιαν δὲν μεταχειρίζεται καὶ ὑποκριτικὸν πρόσωπον τὸ ὅποιον δὲν παίξει. Ἀνήθικος ἐν Περγάμῳ μεταχειρίζεται τὴν εὐσχημοσύνην, καὶ, ὑπὸ τὴν μορφήν χαριστάτου ὁδηγοῦ μετ' ἡμῶν μετὰ τὴν ἐπιβίωσιν μᾶς διακρίνει δρόμον ἀρκοῦντως ἐπικίνδυνον. Ὁ δρόμος οὗτος μόλις διακρίνεται τῆς στενῆς ὁδοῦ. Τόσον τὸ διάμεσον εἶνε ἀνεπαίσθητον ὥστε εὐκόλως δύναται τις νὰ ἔχῃ τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ τοῦ ἐνὸς δρόμου καὶ τὸν ἄλλον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου. Τὰ πάντα θαυμασιῶς συνδυάζονται, αἱ ἡδοναὶ καὶ ἡ εὐσέβεια, τὸ θέατρον καὶ ἡ ὑπερηβία τοῦ Θεοῦ, ἡ αὐστηρὰ ἀρετὴ καὶ αἱ ἀθῶναι δῆθεν ἀπολαύσεις. Εἶτα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ χωρὶς νὰ ὑποφιασθῇ τις, χάρις εἰς τὴν μέθην τῶν πανηγύρεων καὶ τὰ θέληγτρα κοινω-

νίας διακεκριμένης, χάρις ὡσπύτως εἰς τὰς τόσον εὐρείας, τόσον ὑψηλάς καὶ τόσον ἀνωτέρας θεωρίας τῶν νεωτέρων νικολαϊτῶν, κλίνομεν ἰσχυρότερον πρὸς τὰ ἀριστερὰ προχωροῦμεν, ἀπομακρυνόμεθα ἀμείλικτος τότε κρίκος κοινωτικῶν καθηκόντων ὡς ἐκ τῆς θέσεως ἡμῶν καὶ ἀπαίτησεις ὑψηλῆς συμπεριφορᾶς ἀπαιτοῦσιν ἵνα μετὰ τὸ ἐπισημα κάμωμεν καὶ ἕτερον, εἶτα τρίτον, οὕτως ὥστε ἀπὸ παραχωρήσεως εἰς παραχώρησιν κατερχόμεθα εἰς τὴν κατωφύρειαν μέχρις οὗ εὐρεθῶμεν, ἀνδρὶ πάντοτε εἰς τὸ δάθος τῆς ἀδύσσου, τοῦλάχιστον ἀρκετὰ μακρὰν τοῦ σημείου τῆς ἀφετηρίας ἡμῶν καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ!

Οὕτω κατελήξαμεν νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἐντελῶς τοῦ πνεύματος τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ δὴ σήμερον ὅποτε ἐντελῶς παρημελήσαμεν τὸν κύριον ὅρον τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ σχέσεως ἡμῶν καὶ ἐπικοινωνίας, ὁ ὅρος δ' οὗτος εἶνε ἡ μετάνοια. Ἄν ὑπάρχῃ μυστήριόν τι, τὸ ὅποιον ἐγελοτοποιήθη καὶ καθυδρίσθη ὑπὸ τε τῶν ποιμένων καὶ ποιμενομένων, τοῦτο εἶνε τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας. Καὶ ὁμοῦς ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς ὡς ὅρον τῆς εἰσόδου εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἐκήρυττε τὴν μετάνοιαν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς αὐτὴν συνιστᾷ ὡς ἀπαραίτητον ὅρον ἵνα ἐπανακτήσωμεν τὴν προτέραν εὐνοίαν καὶ προστασίαν του. Ἄν θέλωμεν νὰ μὴ πολεμήσῃ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός του ἡτοι νὰ

μὴ διατάξῃ τὴν τελείαν ἡμῶν κατα-
στροφὴν, ὀφείλομεν νὰ μετανοήσω-
μεν, ὑπὸ τὸν ἔρον λοιπὸν νὰ μὴ ἀ-
κατηθῶμεν ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν

τῆς μετανοίας ἐπιφλάσσει εἰς ἡ-
μᾶς, νικητὰς ὄντες τῶν ποικίλων
δουλοκρασιῶν τοῦ κόσμου, τὸ μάννα
τὸ κεκρυμμένον, τὴν ψῆφον τὴν

«Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι πρὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπους».
(Λουκ. 6', 52).

ἡδονῶν τοῦ κόσμου ὑπὸ τοῦ χρήμα-
τος καὶ τῆς δοξομανίας καί, ἂν εὐ-
ρισκώμεθα εἰς τὴν κατωφέρειαν, ὑπὸ
τὸν ἔρον νὰ ἐαζίζωμεν ὑψηλὰ εἰς
λευκὴν καὶ τὸ κινεῖν ὄνομα τὸ ὄνο-
μα δηλαδὴ υἱῶν τοῦ Θεοῦ. Ἰπὸ τὸν
ἔρον τῆς μετανοίας καὶ μόνον δίδει
τὸ μάννα, τευτέστιν ἐκυτόν. Αὐτὸς

μόνον κρυπτόμενος εἰς τὴν ψυχὴν ἡ-
μῶν, ἀποκαλυπτόμενος εἰς αὐτήν,
τὴν τρέφει καὶ τὴν χορταίνει. Τότε
ὁ ἄνθρωπος καὶ μόνον τότε εἰς ἕλας
τὰς προσκλήσεις τῶν θυγατέρων
τῶν Μωχβιτῶν ἀπαντᾷ ἀκαταπαύ-
στως: Κόσμε, ὅ,τι τὸ θελκτικὸν ἔ-
χεις, ἀγαθὰ, τιμαί, ἀπολαύσεις, ἐν
μὲ σκινδαλίζουσι. Τὰ πάντα εἶναι
μάταια. Ὁ θησαυρὸς μου, ὁ κλη-
ρὸς μου, τὸ πᾶν εἶνε δι' ἐμὲ ὁ Χρι-
στὸς, ὅστις ὡς ἐνέχυρον μοι δίδει
τὴν σφραγίδα τοῦ Πνεύματός Του.

Γ. Κ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΝΤΙΜΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ "ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ,"

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον
τῆς θρησκευτικῆς ἀδελφότητος
«Εὐσεβείας» ἐπὶ τῷ ἀρχομένῳ
νέῳ ἔτει 1913, διαβιβάζον τὰς
εὐχαριστίας αὐτοῦ εὐχαριστίας εἰς
ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότη-
τος διὰ τὴν ὑποστήριξιν καὶ τὴν
ἀγάπην, μεθ' ἧς περιβάλλουσιν
αὐτήν, εὐχεται ὅπως ὁ Κύριος

χαρίζηται πᾶσιν ὑγείαν καὶ εὐ-
τυχίαν καὶ ἐπιδαψιλευθῆτην ἄμαχον
Αὐτοῦ προστασίαν, ἵνα ἐκπληρω-
νται οἱ εὐγενεῖς ἐνὸς ἐκάστου ἐν
Κυρίῳ πόθοι.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἄθριον Κυριακὴν 30 Δεκεμβρίου οἱ ἱερο-
κήρυκες τῆς θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος
«Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς:

Ὁ ἱερολογ. κ. Γε. Ὁρφανίδης π. μ.
ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τῆς ἀγ. Φω-
τεινῆς).

Ὁ ἱερολ. κ. Π. Παπαδήμου π. μ. ἐν τῷ
ἱερῷ ναῷ ἀγ. Κωνσταντίνου.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κασιναβάκης π. μ.
ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Βουρνόβη, μ. μ. δὲ ἐν
τῷ σχολῇ ἀγ. Δημητρίου.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Β. Εὐθυμίου π. μ. ἐν τῷ
ἱερῷ ναῷ ἀγ. Ἀναργύρων, μ. μ. δὲ ἐν τῷ
σχολῇ ἀγ. Βουκόλου.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἄνδρ. Κουρνιακτῆς π.
μ. ἐν τῷ σχολῇ ἀγ. Νικολάου.

ΣΗΜ. Τὸ ἐν ταῖς σχολαῖς κήρυγμα ἔρ-
χεται τὴν 3ην ὥραν μ. μ.

ΕΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΧΑΙ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ «ΙΕ-ΡΟΥ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ» ἐπὶ τῷ ἐπ' αἰσίοις ἐπανατέλλονται νέῳ ἐν-αυτῷ τῆς τοῦ Κυρίου χρηστότη-τος γηθόσυνος προσαγορεύει τοὺς ἐν Κυρίῳ ἀγαπητοὺς συνδρομη-τὰς αὐτοῦ καὶ ἀναγνώστας, συγ-χαίρει αὐτοῖς ἀπὸ καρδίας καὶ εὐχομένη, ὅπως ὁ νέος ἐνιαυτὸς ἀποβῆ ἔνι ἐκάστῳ καὶ τῇ Ἐκ-κλησίᾳ καὶ τῷ Ἔθνει ἡμῶν πε-πληρωμένος τῆς χάριτος τοῦ Κυ-ρίου, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν πάν-των ἐπί τε τῆς βραχύτητος τοῦ βίου καὶ τοῦ μεγάλου ἔργου, ὅ-περ προώριστα νὰ ἐπιτελέσωμεν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τοῦ πλη-σίον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ἔσμὲν κατὰ τὸ Γραφικὸν «υἱὸς φωτὸς καὶ ἡμέρας» καὶ ἐπανα-λαμβάνει τὸ τοῦ ἀποστόλου (α', Θεσσ. ε', 6 καὶ ἐξῆς) «ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν· οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς κα-

θεύδουσι καὶ οἱ μεθυσκόμενο νυκτὸς μεθύουσιν· ἡμεῖς δέ, ἡμέ-ρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμε-νοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτη-ρίας· ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὄργην, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀποθανόν-τος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγο-ρῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα».

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Δωρόθεον Ν. Δουκάκη (περιοδεύ-οντα).—Ἱερολογ. Ἱεροδιάκονον κ. Γ. Ζαχαρούλην (Ἀλεξάνδρειαν· Αἴγυπτου) καὶ κ. κ. Γεώργιον Σ. Λομβαρδᾶν (Ἰ-καρίαν) καὶ Δημήτριον Πολυδῶ (Ἀιδίνιον). Ἐπιστολαὶ ὅσας ἐλήφθησαν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς. — Κον Δημή-τριον Στ. Βακιτζηδέλλη (Βάλιαν). Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνῃ	Γρ. ἀργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις	»	30
» τῷ ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ.	7
» Ἀμερικῇ	Φρ. χρ.	10

Ἐκαστον τεύχος μεταλ. 2

Ἑπεύθυνος: Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο ΕΡΜΗΣ.